

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 4Tos/99/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121010449
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Mikluš
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2021:6121010449.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Mikluš a sudcov JUDr. Ľubomíra Bušíka, PhD. a JUDr. Martina Ľuptáka, PhD., v trestnej veci odsúdeného N. D., nar. XX.XX.XXXX, na neverejnom zasadnutí dňa 14. októbra 2021, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 6PP/32/2021 zo dňa 29.07.2021, takto

rozhodol:

Podľa § 194 ods. 1 písm. a) Tr. por. napadnuté uznesenie okresného súdu z r u š u j e

a rozhodujúc sám podľa § 67 ods. 1 Tr. zák. a § 66 ods. 3 Tr. zák. sa odsúdený N. D., nar. XX.XX.XXXX vo U., trvale bytom A. H. XXXX/XX U., t.č. v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica - Kráľová, z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Zvolen, sp. zn. 1T/119/2016 zo dňa 05.10.2016, právoplatným dňa 07.10.2016, vo výmere 5 rokov, so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia a rozsudkom Okresného súdu Zvolen sp. zn. 2T/145/2014 zo dňa 02.11.2016, právoplatným dňa 02.11.2016, vo výmere 2 rokov so zaradením na výkon trestu do II. NVS, p o d m i e n e č n e p r e p ú š ť a.

Podľa § 68 ods.1 Tr. zák. sa mu u r č u j e skúšobná doba v trvaní 30 (tridsať) mesiacov.

Podľa § 68 ods.1 Tr. zák. sa mu n a r i a ě u j e probačný dohľad v trvaní 2 (dvoch) rokov.

Podľa § 51 ods. 4 písm. k) Tr. zák. súd odsúdenému ustanovuje počas probačného dohľadu povinnosť spočívajúcu v príkaze sa v skúšobnej dobe zamestnať alebo sa preukázateľne uchádzať o zamestnanie.

o d ō v o d n e n i e :

Uznesením sp. zn. 6PP/32/2021 zo dňa 29.07.2021 senát Okresného súdu Banská Bystrica podľa § 415 ods. 1 Tr. por., v spojení s § 67 ods. 1 Tr. zák. a § 66 ods. 3 Tr. zák. zamietol návrh odsúdeného N. D., nar. XX.XX.XXXX vo U., trvale bytom A. H. XXXX/XX, U., t.č. v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica - Kráľová na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený:

- rozsudkom Okresného súdu Zvolen sp.zn. 1T/119/2016 zo dňa 05.10.2016 a
- rozsudkom Okresného súdu Zvolen sp. zn. 2T/145/2014 zo dňa 02.11.2016.

Proti tomuto uzneseniu podal odsúdený priamo do zápisnice o verejnom zasadnutí konanom dňa 29.07.2021 sťažnosť, ktorú písomne doplnil podaním doručeným prvostupňovému súdu dňa 27.09.2021. V sťažnosti v podstate namietal, že pokiaľ je jedinou prekážkou na jeho prepustenie jeho minulosť, je to porušením princípu ne bis in idem. Uviedol, že vykonaným dokazovaním, a to hodnotením ústavu a vyjadrením pedagóga, bolo zistené splnenie podmienok na jeho podmiennečné prepustenie. Poukázal na vybrané časti odôvodnení, a to uznesenia Krajského súdu Trenčín sp. zn. 3Tos/33/2019 z 23.04.2019, uznesenia Krajského súdu Trenčín sp. zn. 23Nto 5/2014 z 11.08.2020, ďalej na komentár k Trestnému zákonu, rozhodnutie R 62/1965, R 63/1965. Ďalej uviedol, že okolnosti pri podmiennečnom

prepustení akou je resocializačná prognóza a riziko sociálneho zlyhanie, ktoré je v jeho prípade stredné vníma ako diskriminačné. Akcentoval, že pokiaľ ide o splnenie prvej zákonnej podmienky (formálnej) túto spĺňa, nakoľko už vykonal potrebnú časť z výmery uloženého a nariadeného trestu odňatia slobody. Materiálna podmienka sa javí v jeho prípade taktiež splnená, pričom podľa jeho názoru spĺňa aj tretiu podmienku, a to očakávanie riadneho vedenia života. Zdôraznil, že ústav ho odporučil podmiennečne prepustiť. Ďalej poukázal na nález ÚS SR ČR sp. zn. 1ÚS 2201/16 z 3.1.2017. Uviedol, že postoj k trestnej činnosti má kritický, od počiatku sa k nej v plnom rozsahu priznáva, pričom svoje konanie ľutuje, pričom jeho konanie bolo vo veľkej miere ovplyvnené jeho závislosťou na drogách a automatoch. Prvýkrát si uvedomil svoju závislosť po narodení prvého syna, pričom so svojou závislosťou sa snažil bojovať avšak neúspešne. Výkon trestu v ktorom sa nachádza úplne zmenil jeho životný postoj, myslenie, správanie, názory a životné ciele. Počas výkonu trestu úspešne absolvoval strednú odbornú školu v odbore maliar, ktorej elokované pracovisko je v danom ústave. Počas výkonu trestu absolvoval nespočetné množstvo prednášok na rôzne témy, či s pedagógom, tak aj s psychológom, na ktorých bol aktívny a prezentoval svoj kritický postoj k drogám, hazardu či násiliu, taktiež absolvoval ústavné protitoxikomanické liečenie nariadené súdom, po absolvovaní ktorého dospel k pozitívnej zmene, keďže mu bola uznesením Okresného súdu Trnava sp. zn. 29Nt/41/2021 zo dňa 17.03.2021 zmenená forma výkonu ochranného liečenia z ústavnej na ambulantnú. Akcentoval, že počas výkonu trestu nepožiadaval o jeho preradenie do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, a to z dôvodu, že ústav na výkon trestu v ktorom aktuálne vykonáva trest je vzdialený len 20 km od jeho bydliska a rodiny, ktorá ho pravidelne navštevuje, pričom druhým dôvodom bola skutočnosť, že študoval na elokovanom pracovisku SOŠ- Stavebná. V jeho správaní nie sú zaznamenané žiadne nedostatky. V závere opísal, že výkon trestu mal na neho dostatočný výchovný vplyv, chce žiť riadnym životom a uviedol, že je pevne presvedčený, že sa vedome nedopustí žiadnej trestnej činnosti.

Podľa § 192 ods. 1 písm. a), písm. b) Tr. por. pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia.

Po postupe v zmysle uvedeného ustanovenia krajský súd dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného bola dôvodne podaná, pretože u neho boli splnené zákonné podmienky vyžadované ustanovením § 67 ods. 1 Tr. zák. v spojení s § 66 ods. 3 Tr. zák. na jeho podmiennečne prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Z obsahu predloženého spisu vyplýva, že N. D. je vo výkone trestu odňatia slobody na základe viacerých právoplatných rozhodnutí, a to z rozsudku Okresného súdu Zvolen, sp. zn. 1T/119/2016 zo dňa 05.10.2016, právoplatným dňa 07.10.2016, ktorým bol uznaný vinným z obzvlášť závažného zločinu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d), ods. 2 písm. a) Tr. zák., za čo bol odsúdený na trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov so zaradením na výkon trestu do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Zároveň mu bol uložený ochranný dohľad vo výmere 3 rokov a ochranné liečenie protitoxikomanické ústavnou formou a z rozsudku Okresného súdu Zvolen sp. zn. 2T/145/2014 zo dňa 02.11.2016, právoplatným dňa 02.11.2016, ktorým bol uznaný vinným z trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 222 ods. 1 Tr. zák. účinného do 31.12.2005, za čo bol odsúdený na úhrnný a súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 2 rokov nepodmiennečne a pre výkon trestu bol zaradený do II. NVS.

Podľa § 67 ods. 1 Tr. zák. osoba odsúdená za obzvlášť závažný zločin alebo osoba odsúdená na trest odňatia slobody podľa § 47 ods. 2 okrem osoby odsúdenej na doživotie môže byť podmiennečne prepustená až po výkone troch štvrtín uloženého trestu odňatia slobody.

Podľa § 66 ods. 2 Tr. zák. pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Podľa § 66 ods. 3 Tr. zák. ak odsúdený má vykonať viac trestov odňatia slobody, odsúdený môže byť podmiennečne prepustený najskôr po výkone súčtu pomerných častí uložených trestov podľa odseku 1 písm. a) až c), § 67 ods. 1 a 2 a celého zvyšku trestu podľa § 68 ods. 2.

Pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení, vychádzajúc z ust. § 67 ods. 1 Tr. zák., musí súd zhodnotiť konanie odsúdeného pred spáchaním trestného činu, jeho správanie vo výkone trestu odňatia slobody

a zároveň reálne zhodnotiť predpoklad, či v budúcnosti povedie riadny život, pričom sa prihliada aj na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva. Pre podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody je nutné, aby odsúdený kumulatívne splnil dve podmienky. Formálnu - vykonal trest v zákonom stanovenej dobe a materiálnu - plnením svojich povinností preukázal polepšenie a možno od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Formálnu podmienku pre podmienené prepustenie odsúdený z rozsudku Okresného súdu Zvolen sp. zn. 1T 119/2016 zo dňa 05.10.2016 splnil po vykonaní troch štvrtín uloženého trestu a z rozsudku Okresného súdu Zvolen sp. zn. 2T 145/2014 zo dňa 02.11.2016 po vykonaní dvoch tretín uloženého trestu, teda s poukazom na § 66 ods. 3 Tr. zák. dňa 10.06.2021.

Pokiaľ ide o materiálne podmienky, tieto podľa zistení krajského súdu na rozdiel od názoru prvostupňového súdu, boli takmer v celom rozsahu splnené, keďže odsúdený počas výkonu trestu plnením svojich povinností a svojim správaním preukázal polepšenie, o čom svedčí najmä deväť udelených disciplinárnych odmiern, a krajský súd zhodnotením zadovážených dôkazov uzavrel, že v súčasnosti od neho je možné očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Krajský súd sa nestotožnil so závermi súdu prvého stupňa, že u odsúdeného nebola splnená materiálna podmienka na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody v očakávaní vedenia riadneho života.

Krajský súd uvádza, že o výmere trestu, teda aj o dĺžke pôsobenia výchovného účinku tohto trestu na odsúdeného, rozhoduje súd, ktorý vydal právoplatný odsudzujúci rozsudok. Na druhej strane ale zákonodarca ustanovil možnosť predčasného podmieneného prepustenia odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody. Z právnej úpravy tohto inštitútu nepochybne vyplýva, že zákonodarca prezumuje možnosť nápravy páchatelov trestných činov v rámci výkonu trestu odňatia slobody do takej miery, že i kratším výkonom trestu, než ho uložil súd v odsudzujúcom rozsudku, je možné pri správnom výchovnom pôsobení a pri nadväzujúcom plnení povinností odsúdeného a jeho správaním preukazujúcim polepšenie dosiahnuť výchovný účel trestu, teda nápravu páchatel'a trestného činu, aby sa do budúca už nedopúšťal trestnej činnosti aj pri jeho pobyte na slobode pred vykonaním celého trestu. Zákonodarca neurčil povinnosť súdu podmienené prepustiť každého odsúdeného (Podľa § 66 ods. 1 Tr. zák. súd môže odsúdeného podmienené prepustiť...), ale ponecháva na úvahu súdu na základe dôkazov posúdiť, či výchovný účel dovtedy vykonaného trestu odňatia slobody, teda aj kratšieho trvania zapôsobil na toho ktorého odsúdeného v takom rozsahu, že z hľadiska zabezpečenia ochrany spoločnosti nie je potrebné, aby vykonal celý uložený trest odňatia slobody.

K otázke posudzovania preukázania polepšenia krajský súd považuje za potrebné poukázať na to, že polepšenie je vývojový proces vnútornej premeny páchatel'ovej osobnosti, ktorý sa, pravda, navonok prejavuje iba v jeho správaní. Pri rozhodovaní o podmienenom prepustení treba práve rozlišovať, kedy je správanie a plnenie povinností vo výkone trestu iba prejavom vonkajšej adaptácie odsúdeného v prostredí ústavu a kedy ide o známky skutočných zmien osobnosti odsúdeného, ktoré oprávňujú predpokladať, že aj v budúcnosti bude viesť riadny život. Preto správanie odsúdeného vo výkone trestu a plnenie povinností sú síce neopomenuteľnými, ale nie však jedinými hľadiskami, z ktorých možno usudzovať na jeho polepšenie. Aby bolo možné zodpovedne posúdiť, či odsúdený preukázal polepšenie, je nevyhnutné napríklad poznať, čo bolo u neho príčinou páchania trestnej činnosti. O to viac táto potreba vyvstáva u odsúdeného, ktorý sa dopustil závažnejšej trestnej činnosti.

Z odporúčacieho hodnotenia ústavu vyplýva, že odsúdený vo výkone trestu odňatia slobody plnením svojich povinností a správaním preukázal zlepšenie, čím je naplnená druhá podmienka pre podmienené prepustenie. Z hodnotenia ústavu na výkon trestu krajský súd akcentuje, že správanie a vystupovanie odsúdeného je počas výkonu trestu na požadovanej úrovni. Počas výkonu trestu sa zapájal aj do osvetových a vzdelávacích aktivít organizovaných ústavom. Počas výkonu trestu absolvoval protitoxikologické ústavné ochranné liečenie. V priebehu výkonu trestu ukončil trojročné vzdelávanie v učebnom odbore maliar, kde získal výučný list, pričom jeho študijné výsledky boli veľmi dobré. Počas výkonu trestu sa snažil udržiavať kontakt s primárnou rodinou, ktorá ho podporovala. Z jeho vyjadrenia na verejnom zasadnutí vyplýva, že je kritický k spáchanej trestnej činnosti a túto nepopiera počas celého výkonu trestu odňatia slobody a navyiac uviedol, že ľutuje spáchanie trestnej činnosti, pričom v sťažnostných dôvodoch akcentoval, že na príčine bola jeho závislosť od omamných a psychotropných

látok. Teda sám odsúdený priznáva, čo bolo príčinou páchania trestnej činnosti, a ako sám uviedol vyhľadáva pomoc jednak cestou pedagóga, ale aj odborníka psychológa a zúčastňoval sa aj diskusií zameraných na prevenciu proti drogám.

Krajský súd k tomuto uvádza, že takýto jeho postoj s prihliadnutím aj na jeho vyjadrenie môže byť prejavom polepšenia a dáva dostatočnú záruku, že by po prepustení na slobodu viedol riadny život, keď si svoje negatívne konanie a jeho dôsledky po vykonaní väčšej časti uloženého trestu odňatia slobody uvedomuje (pripúšťa).

Tretia podmienka na podmienené prepustenie je vzhľadom na predchádzajúcu trestnú činnosť odsúdeného naplnená len sčasti. I napriek tomu, sa krajský súd priklonil k stanovisku ústavu a usúdil, že s prihliadnutím na pozitívne rodinné väzby, ako aj materiálnu podporu zo strany rodiny, možno u odsúdeného očakávať, že po podmienenom prepustení povedie riadny život. Vedenie riadneho života odsúdeným po podmienenom prepustení je nevyhnutné zabezpečiť okrem určenia skúšobnej doby aj opatreniami umožňujúcimi kontrolu správania sa odsúdeného.

Vzhľadom na uvedené, keďže došlo k naplneniu tak formálnych, ako aj materiálnych podmienok na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, krajský súd uvádza, že ďalší výkon trestu odňatia slobody u odsúdeného nie je nevyhnutný, preto odsúdeného podmienenčne prepustil z výkonu trestu odňatia slobody pri určení primeranej skúšobnej doby. Na zníženie rizika zlyhania odsúdeného, krajský súd odsúdenému uložil vhodné opatrenia, a to dohľad nad správaním sa odsúdeného v skúšobnej dobe a povinnosť zamestnať sa alebo sa preukázateľne uchádzať o zamestnanie.

Podľa § 194 ods. 1 písm. a/ Tr. por. ak nezamietne nadriadený orgán sťažnosť, zruší napadnuté uznesenie, a ak je podľa povahy veci potrebné nové rozhodnutie, rozhodne vo veci sám.

Z uvedených dôvodov krajský súd napadnuté uznesenie zrušil a rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 163 ods. 4 Tr. por. v spojení s § 180 Tr. por.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu riadny opravný prostriedok nie je prípustný.